

บทที่ 9

การเขียนภาพคนเหมือน (Portrait)

1. ความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นในการเขียนภาพคนเหมือน

การเขียนภาพคนเหมือนมีความหมายถึงการเขียนภาพบุคคล (Portrait) ที่มีแบบจริงตัวตนจริงโดยมุ่งเน้นในเรื่องของความเหมือนแบบเป็นหลัก โดยส่วนใหญ่มักจะเขียนแค่ครึ่งตัว หมายถึงเขียนส่วนที่เป็นใบหน้า ศีรษะและลำตัว จนถึงระดับใต้หน้าอกลงมา ทั้งนี้ตัวแบบอาจสวมเสื้อหรือไม่สวมเสื้อก็ได้ โดยส่วนใหญ่มักนิยมเขียนใบหน้าในลักษณะเอียงซ้ายหรือขวา เพราะทำให้เกิดเส้นรอบนอกที่มีความสวยงามไม่แข็งกระด้างเหมือนกันเขียนหน้าด้านตรง ทั้งนี้มักจะไม่นิยมเขียนหน้าด้านข้างเกินไป การเขียนภาพคนเหมือนโดยส่วนหนึ่งต้องอาศัยพื้นฐานความรู้จากกายวิภาค (Anatomy) ซึ่งต้องทำการศึกษามาก่อนหน้านี้ นอกเหนือจากนั้นเป็นพื้นฐานที่ต่อยอดมาจากการเขียนหุ่นนิ่ง ซึ่งอาศัยความรู้ความเข้าใจในเรื่องของแสงเงาบนวัตถุในลักษณะใกล้เคียงกัน การเขียนภาพคนเหมือนสิ่งสำคัญที่นอกจากความเหมือนคือการทำให้เกิดปริมาตร เกิดความกลมของรูปทรงของคนเพื่อเป็นการสร้างมิติที่สมจริงของภาพเขียน

2. วัสดุที่ใช้ในการเขียนภาพคนเหมือน

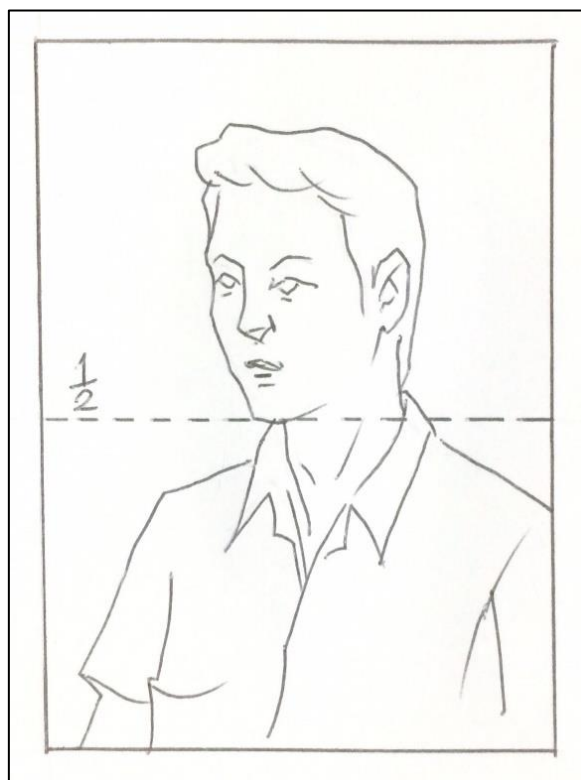
ได้แก่

1. สีน้ำพร้อมจานสี
2. พู่กันขนาดต่างๆตามความเหมาะสม
3. กระดานรองเขียนขนาด A2
4. ดินสอเกรด B และยางลบ
5. กระดาษ 100 ปอนด์หรือกระดาษเขียนสีน้ำอื่นๆขนาด A2
6. เทปกาวสำหรับติดกระดาษ
7. ขาหยั่งสำหรับเขียนภาพ
8. กระจกใส่น้ำ
9. ผ้าเช็ดสี

3. หลักปฏิบัติในการเขียนภาพคนเหมือน

1. เลือกมุมมองที่จะเขียน โดยกำหนดใบหน้าให้เอียงไปทางด้านซ้ายหรือขวา ตามความเหมาะสม

2. การจัดภาพ ให้กำหนดจุดกึ่งกลางของกระดาษที่จะเขียนโดยกำหนดให้ความยาวของใบหน้า ตั้งแต่ด้านบนของศีรษะจนถึงคางวางอยู่ส่วนบนของกระดาษไม่เกินครึ่งหนึ่งของกระดาษและส่วนบนสุดของศีรษะห่างจากขอบกระดาษประมาณ 2 นิ้วครึ่ง ถึง 3 นิ้ว จะทำให้ใบหน้ามีขนาดที่เหมาะสมกับหน้ากระดาษไม่เล็กหรือใหญ่จนเกินไป

ภาพที่ 9.1 การจัดภาพคนเหมือน

ที่มา : จีรวัดน์ วันทา

4. ขั้นตอนการปฏิบัติเขียนภาพคนเหมือน

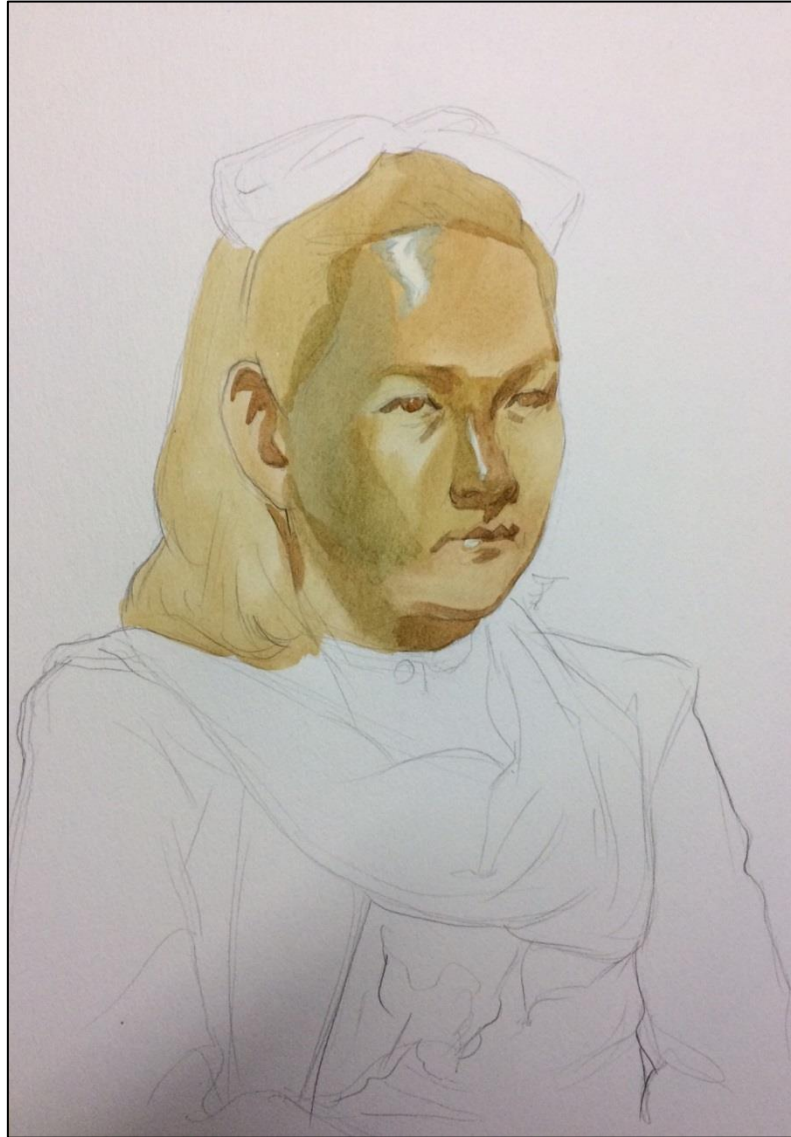
ภาพที่ 9.2 ภาพคนเหมือน

1. เลือกมุมมองที่ต้องการร่างภาพด้วยดินสอให้มีความชัดเจนของน้ำหนักเส้นที่ไม่เบาและไม่หนักจนเกินไป โดยในกรณีนี้ใช้ดินสอเกรด B ที่มีน้ำหนักพอดี ไม่เบาและไม่เข้มเกินไป (ภาพที่ 9.3)

ภาพที่ 9.3 การร่างภาพ

2. เริ่มลงสีพื้นของใบหน้าและผม โดยเว้นส่วนที่เป็นแสง โดยในภาพคือบริเวณ หน้าผาก ปลายจมูกและริมฝีปากล่าง เน้นให้เกิดน้ำหนักสีกลาง ๆ ดังภาพ ที่ 9.4

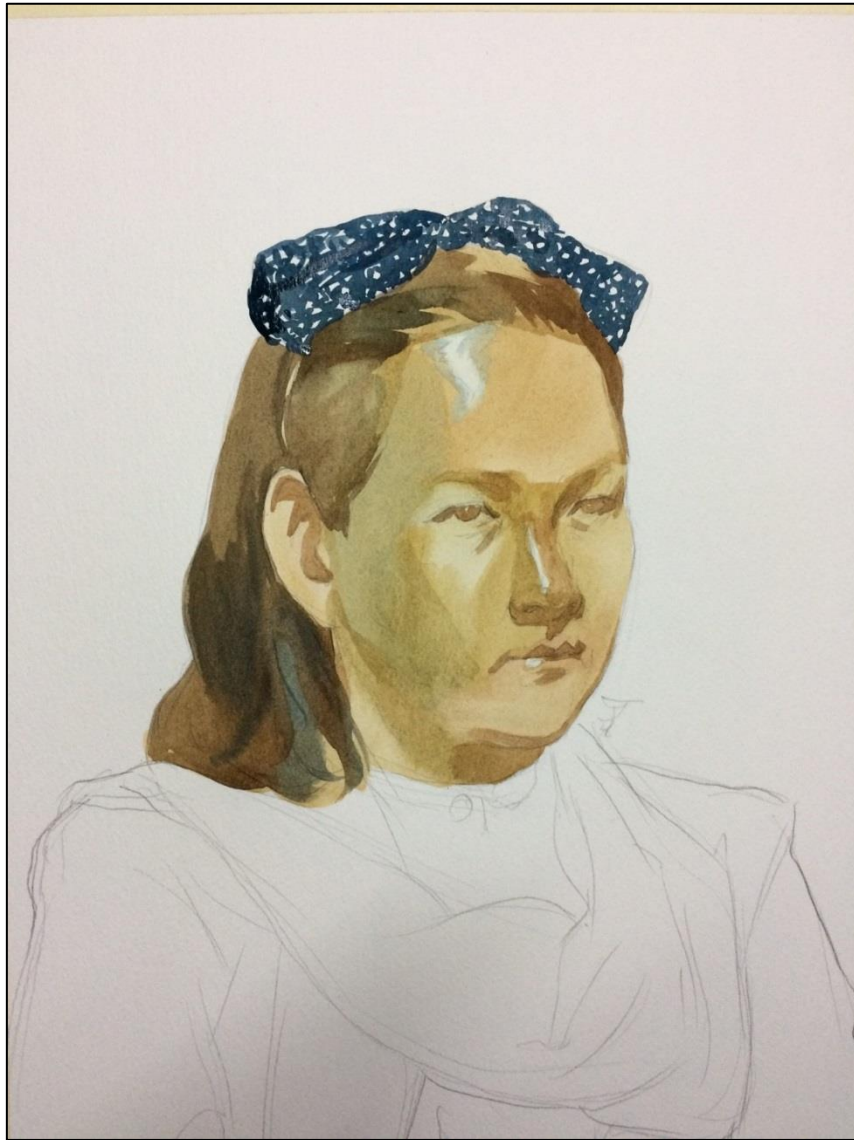
ภาพที่ 9.4 ภาพลงสีพื้นของใบหน้าและผม

3. ลงสีเพิ่มน้ำหนักของใบหน้าและผม โดยแยกน้ำหนักของผมออกใบหน้าด้วยน้ำหนักสีที่เข้มข้น ดังภาพที่ 9.5

ภาพที่ 9.5 การลงสีเพิ่มน้ำหนักของใบหน้าและผม

4. ลงสีส่วนประกอบของใบหน้า ในภาพคือโบว์ผูกผม ดังภาพที่ 9.6

ภาพที่ 9.6 การลงสีส่วนประกอบอื่น ๆ ของใบหน้า

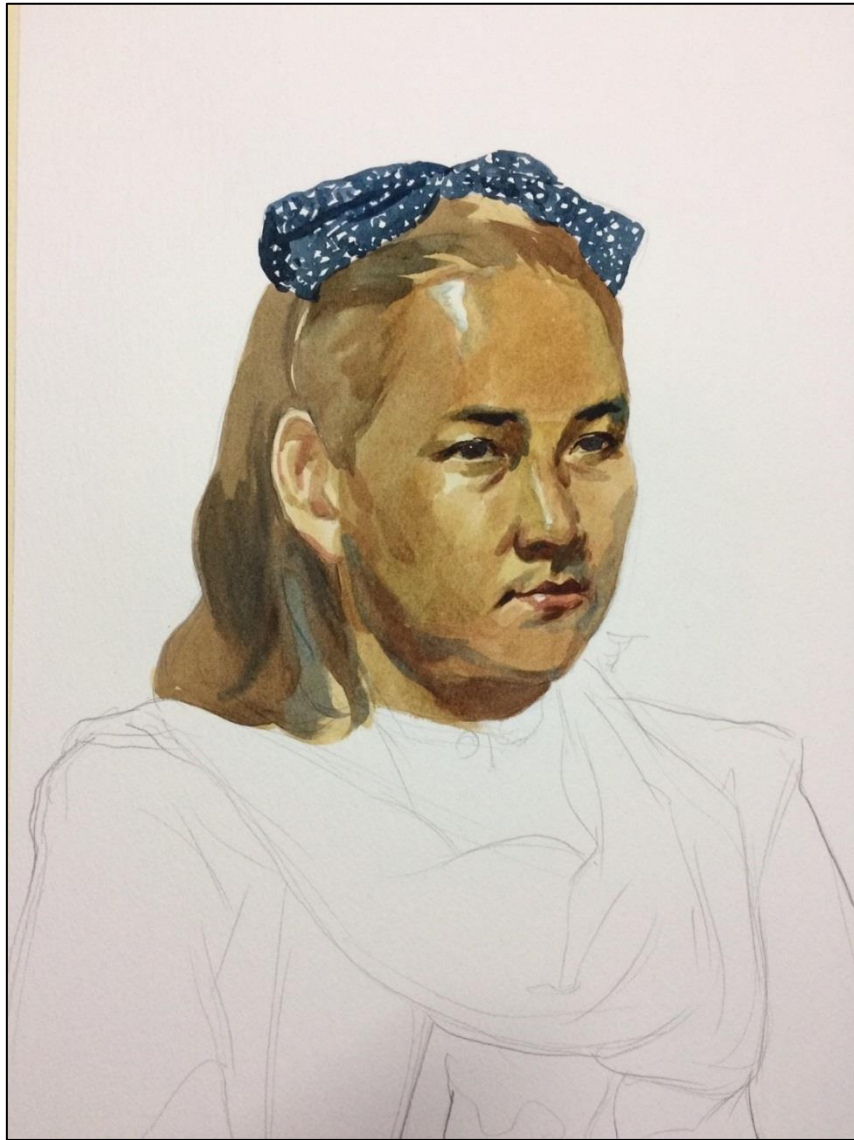
5. เริ่มลงสีบริเวณใบหน้าให้มีน้ำหนักสมบูรณ์ ใกล้เคียงความเป็นจริงมากขึ้น ดังภาพที่ 9.7

ภาพที่ 9.7 การลงสีบริเวณใบหน้าให้มีน้ำหนักสมบูรณ์

6. ลงสีเก็บรายละเอียด ของส่วนต่าง ๆ บนใบหน้า เน้นแสงเงาที่เกิดขึ้น บริเวณต่าง ๆ ดังภาพที่ 9.8

ภาพที่ 9.8 การลงสีแสงเงาบนใบหน้า

7. ลงสีน้ำหน้าของผมให้เกิดความสมบูรณ์ และลงสีพื้นของเสื้อเพื่อเปรียบเทียบน้ำหนัก ดังภาพที่ 9.9

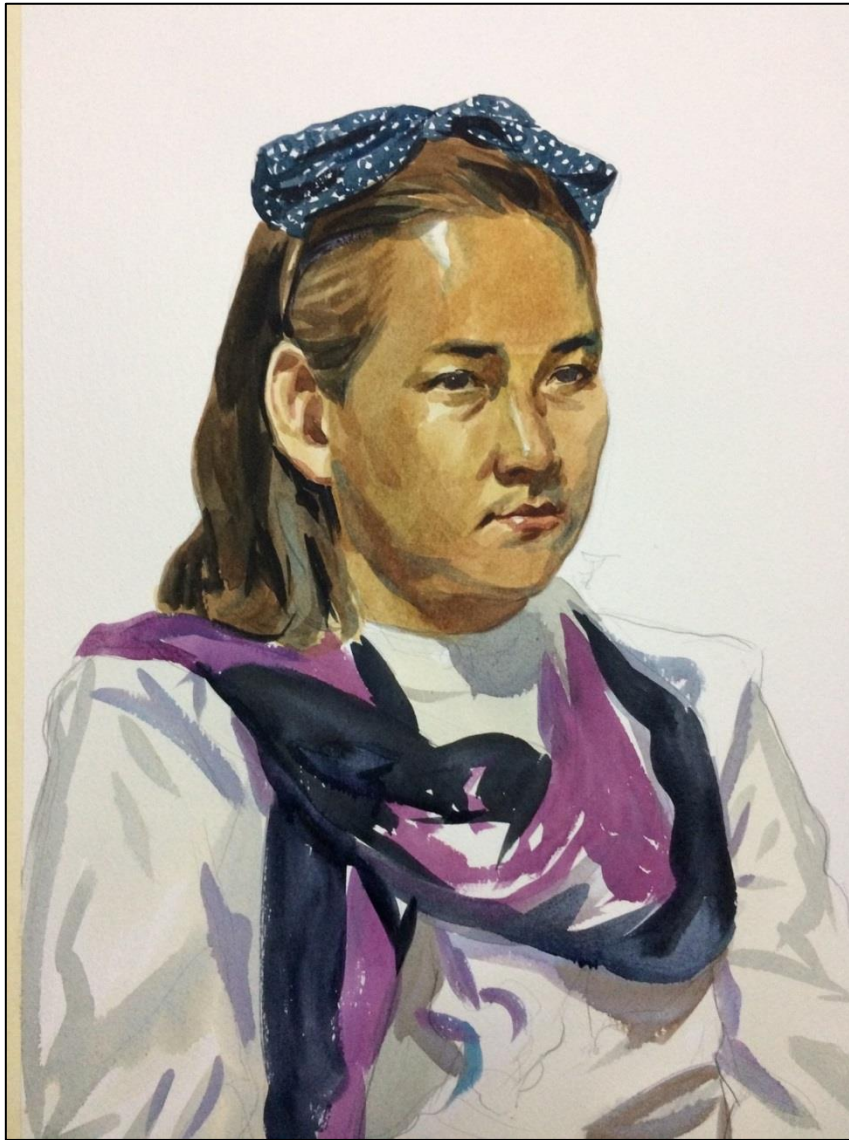
ภาพที่ 9.9 การลงสีน้ำหน้าผม

8. ลงสีโครงสร้างแสงเงาของเสื้อผ้าและส่วนประกอบอื่น ๆ ดังภาพที่ 9.10

ภาพที่ 9.10 การลงสีเสื้อผ้า

9. ลงสีผ้าพันคอ ดังภาพที่ 9.11

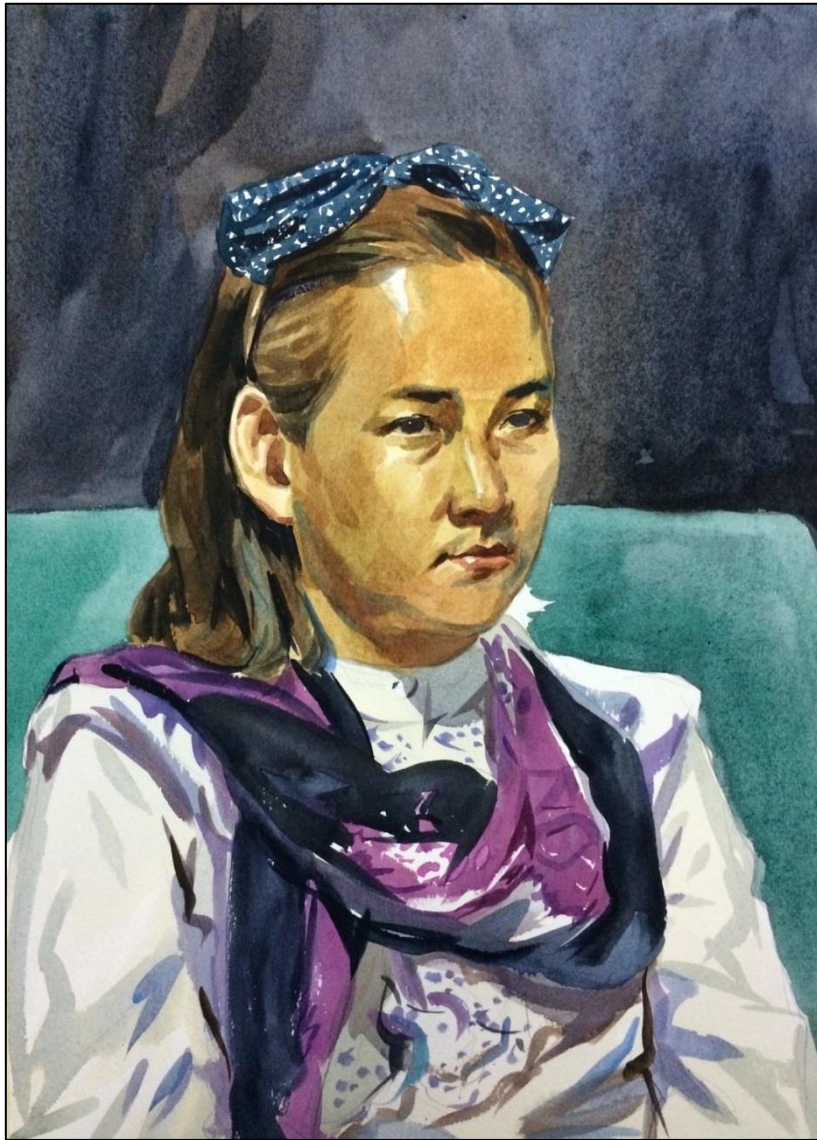
ภาพที่ 9.11 การลงสีผ้าพันคอ

10. เก็บรายละเอียดของเสื้อและผ้าพันคอทั้งหมด ดังภาพที่ 9.12

ภาพที่ 9.12 การเก็บรายละเอียดเสื้อและผ้าพันคอ

11. ลงสีพื้นหลังของภาพ ดังภาพที่ 9.13

ภาพที่ 9.13 การลงสีพื้นหลังของภาพ

12. เก็บรายละเอียดภาพให้สมบูรณ์ ดังภาพที่ 9.14

ภาพที่ 9.14 ภาพเสร็จสมบูรณ์

สรุป

การเขียนภาพคนเหมือนนับเป็นบทสรุปของการเขียนภาพที่มีพื้นฐานมาจากเขียนภาพหุ่นนิ่ง และภาพทิวทัศน์โดยใช้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเขียนแสดงปริมาตรและแสงเงา ในการเขียนภาพหุ่นนิ่งผสมผสานกับการแสดงอารมณ์ความรู้สึกในการเขียนภาพทิวทัศน์ แต่กระนั้นการเขียนภาพคนเหมือนยังมีหลักการ ที่มีความเฉพาะและละเอียดลึกซึ้งนับได้ว่าเป็นการเขียนภาพพื้นฐานที่มีความซับซ้อนมากที่สุดอย่างไรก็ดีการเขียนภาพคนนั้น เป็นการรวมเอาความรู้ในทุก ๆ ประเภทของการเขียนภาพเข้าไว้ด้วยกัน เมื่อสามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก ความถูกต้องของการเขียนภาพคนได้สมบูรณ์แล้วย่อมสามารถพัฒนาการเขียนภาพไปสู่ระดับที่สูงขึ้นได้โดยง่าย

คำถามทบทวน

1. จงอธิบายคุณลักษณะสำคัญของการเขียนภาพคนเหมือน
2. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเขียนภาพคนเหมือนมีอะไรบ้าง
3. การเขียนภาพคนเหมือนต้องคำนึงถึงสิ่งใด หรือหลักการใดบ้าง
4. การเขียนภาพคนเหมือนควรเริ่มต้นจากการเขียนส่วนไหนก่อน
5. การจัดภาพในการเขียนภาพคนเหมือนให้มีความงามควรจัดอย่างไร
6. จงเขียนภาพคนเหมือนมา 1 ภาพ

เอกสารอ้างอิง

นิติพงษ์ ใจประสาท.(2543). **จิตรกรรมสีน้ำ**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์
สุชาติ เถาทอง. (2540). **การเขียนภาพสีน้ำ**. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา